

PRILOGA III

**STANDARDNA OPOZORILA »R« (STAVKI „R“) ZA OZNAČEVANJE NEVARNIH SNOVI IN PRIPRAVKOV
(R= risk1)**

- R1 Eksplozivno v suhem stanju.
- R2 Nevarnost eksplozije ob udarcu, trenju, požaru ali drugih virih vžiga.
- R3 Velika nevarnost eksplozije ob udarcu, trenju, požaru ali drugih virih vžiga.
- R4 Tvori zelo občutljive eksplozivne kovinske spojine.
- R5 Segrevanje lahko povzroči eksplozijo.
- R6 Eksplozivno na zraku ali brez zraka.
- R7 Lahko povzroči požar.
- R8 V stiku z vnetljivim materialom lahko povzroči požar.
- R9 Eksplozivno v mešanici z vnetljivim materialom.
- R10 Vnetljivo.
- R11 Lahko vnetljivo.
- R12 Zelo lahko vnetljivo.
- R14 Burno reagira z vodo.
- R15 V stiku z vodo se sproščajo zelo lahko vnetljivi plini.
- R16 Eksplozivno v mešanici z oksidativnimi snovmi.
- R17 Samovnetljivo na zraku.
- R18 Pri uporabi lahko tvori vnetljivo/eksplozivno zmes hlapi-zrak.
- R19 Lahko tvori eksplozivne perokside.
- R20 Zdravju škodljivo pri vdihavanju.
- R21 Zdravju škodljivo v stiku s kožo.
- R22 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
- R23 Strupeno pri vdihavanju.
- R24 Strupeno v stiku s kožo.
- R25 Strupeno pri zaužitju.
- R26 Zelo strupeno pri vdihavanju.
- R27 Zelo strupeno v stiku s kožo.
- R28 Zelo strupeno pri zaužitju.
- R29 V stiku z vodo se sprošča strupen plin.
- R30 Med uporabo utegne postati lahko vnetljivo.
- R31 V stiku s kislinami se sprošča strupen plin.
- R32 V stiku s kislinami se sprošča zelo strupen plin.
- R33 Nevarnost za zdravje zaradi kopičenja v organizmu.
- R34 Povzroča opekline.
- R35 Povzroča hude opekline.
- R36 Draži oči.
- R37 Draži dihala.
- R38 Draži ko.o.
- R39 Nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja.
- R40 Možna nevarnost trajnih okvar zdravja.
- R41 Nevarnost hudih poškodb oči.
- R42 Vdihavanje lahko povzroči preobčutljivost.
- R43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
- R44 Nevarnost eksplozije ob segrevanju v zaprtem prostoru.
- R45 Lahko povzroči raka.
- R46 Lahko povzroči dedne genetske okvare.
- R48 Nevarnost hudih okvar zdravja pri dolgotrajnejši izpostavljenosti.
- R49 Pri vdihavanju lahko povzroči raka.
- R50 Zelo strupeno za vodne organizme.
- R51 Strupeno za vodne organizme.

R52 Škodljivo za vodne organizme.
R53 Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R54 Strupeno za rastline.
R55 Strupeno za živali.
R56 Strupeno za organizme v zemlji.
R57 Strupeno za čebele.
R58 Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na okolje.
R59 Nevarno za ozonski plašč.
R60 Lahko škoduje plodnosti.
R61 Lahko škoduje nerojenemu otroku.
R62 Možna nevarnost oslabitve plodnosti.
R63 Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku.
R64 Lahko škoduje zdravju dojenčka preko materinega mleka.
R65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.
R66 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.
R67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico.

STANDARDNA SESTAVLJENA OPOZORILA „R“ (SESTAVLJENI STAVKI „R“)

R14/15 Burno reagira z vodo, pri čemer se sprošča zelo lahko vnetljiv plin.
R15/29 V stiku z vodo se sprošča strupen, zelo lahko vnetljiv plin.
R20/21 Zdravju škodljivo pri vdihavanju in v stiku s ko.o.
R20/22 Zdravju škodljivo pri vdihavanju in pri zaužitju.
R20/21/22 Zdravju škodljivo pri vdihavanju, v stiku s kožo in pri zaužitju.
R21/22 Zdravju škodljivo v stiku s kožo in pri zaužitju.
R23/24 Strupeno pri vdihavanju in v stiku s ko.o.
R23/25 Strupeno pri vdihavanju in pri zaužitju.
R23/24/25 Strupeno pri vdihavanju, v stiku s kožo in pri zaužitju.
R24/25 Strupeno v stiku s kožo in pri zaužitju.
R26/27 Zelo strupeno pri vdihavanju in v stiku s kožo.
R26/28 Zelo strupeno pri vdihavanju in pri zaužitju.
R26/27/28 Zelo strupeno pri vdihavanju, v stiku s kožo in pri zaužitju.
R27/28 Zelo strupeno v stiku s kožo in pri zaužitju.
R36/37 Draži oči in dihala.
R36/38 Draži oči in kožo.
R36/37/38 Draži oči, dihala in kožo.
R37/38 Draži dihala in kožo.
R39/23 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju.
R39/24 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja v stiku s kožo.
R39/25 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri zaužitju.
R39/23/24 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju in v stiku s kožo.
R39/23/25 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju in pri zaužitju.
R39/24/25 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja v stiku s kožo in pri zaužitju.
R39/23/24/25 Strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju, v stiku s kožo in pri zaužitju.
R39/26 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju.
R39/27 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja v stiku s kožo.
R39/28 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri zaužitju.
R39/26/27 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju in v stiku s kožo.
R39/26/28 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju in pri zaužitju.
R39/27/28 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja v stiku s kožo in pri zaužitju.
R39/26/27/28 Zelo strupeno: nevarnost zelo hudih trajnih okvar zdravja pri vdihavanju, v stiku s kožo in pri zaužitju.
R40/20 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja pri vdihavanju.
R40/21 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja v stiku s kožo.
R40/22 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja pri zaužitju.
R40/20/21 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja pri vdihavanju in v stiku s kožo.
R40/20/22 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja pri vdihavanju in pri zaužitju.

R40/21/22 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja v stiku s kožo in pri zaužitju.
R40/20/21/22 Zdravju škodljivo: možna nevarnost trajnih okvar zdravja pri vdihavanju, v stiku s kožo in pri zaužitju.
R42/43 Lahko povzroči preobčutljivost pri vdihavanju in v stiku s ko.o.
R48/20 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja.
R48/21 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega stika s kožo.
R48/22 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega zauživanja.
R48/20/21 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja in stika s kožo.
R48/20/22 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja in zauživanja.
R48/21/22 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega stika s ko.o in zauživanja.
R48/20/21/22 Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja, stika s kožo in zauživanja.
R48/23 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja.
R48/24 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega stika s kožo.
R48/25 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega zauživanja.
R48/23/24 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja in stika s kožo.
R48/23/25 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja in zauživanja.
R48/24/25 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega stika s ko.o in zauživanja.
R48/23/24/25 Strupeno: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja, stika s ko.o in zauživanja.
R50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R51/53 Strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R52/53 škodljivo za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

PRILOGA IV

STANDARDNA OBVESTILA »S« (STAVKI »S«) ZA OZNAČEVANJE NEVARNIH SNOVI IN PRIPRAVKOV
(S = safety1)

S1 Hraniti zaklenjeno.
S2 Hraniti izven dosega otrok.
S3 Hraniti na hladnem.
S4 Hraniti izven bivališč.
S5 Hraniti pod/v ... (ustrezno tekočino, v kateri je treba snov ali pripravek hraniti, določi proizvajalec).
S6 Hraniti v ... (ustrezen inertni plin, v katerem je treba snov ali pripravek hraniti, določi proizvajalec).
S7 Hraniti v tesno zaprti posodi.
S8 Posodo hraniti na suhem.
S9 Posodo hraniti na dobro prezračevanem mestu.
S12 Posoda ne sme biti tesno zaprta.
S13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.
S14 Hraniti ločeno od ... (nezdružljive snovi določi proizvajalec).
S15 Varovati pred toploto.
S16 Hraniti ločeno od virov vžiga - ne kaditi.
S17 Hraniti ločeno od gorljivih snovi.
S18 Previdno ravnati s posodo in jo previdno odpirati.
S20 Med uporabo ne jesti in ne piti.
S21 Med uporabo ne kaditi.
S22 Ne vdihavati prahu.
S23 Ne vdihavati plina/dima/hlapov/meglvice (ustrezno besedilo določi proizvajalec).
S24 Preprečiti stik s ko.o.
S25 Preprečiti stik z očmi.
S26 Če pride v oči, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč.
S27 Takoj sleči vso onesnaženo obleko.
S28 Ob stiku s kožo takoj izprati z obilo ... (sredstvo določi proizvajalec).
S29 Ne izprazniti v kanalizacijo.
S30 Nikoli dolivati vode.

S33 Preprečiti statično naelektrenje.
S35 Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni.
S36 Nositi primerno zaščitno obleko.
S37 Nositi primerne zaščitne rokavice.
S38 Ob nezadostnem prezračevanju nositi primerno dihalno opremo.
S39 Nositi zaščito za oči/obraz.
S40 Tla in predmete, onesnažene s to snovjo/pripravkom, očistiti s/z ... (čistilo določi proizvajalec).
S41 Ne vdihavati plinov, ki nastanejo ob požaru in/ali eksploziji.
S42 Med zaplinjanjem / razprševanjem nositi primerno dihalno opremo (natančnejše pogoje določi proizvajalec).
S43 Za gašenje uporabiti ... (natančno navesti vrsto gasila in opreme za gašenje. Če voda povečuje nevarnost, dodati: .Ne uporabljati vode!).
S45 Ob nezgodi ali slabem počutju, takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo.
S46 Če pride do zaužitja, takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.
S47 Hraniti pri temperaturi, ki ne presega ... °C (temperaturo določi proizvajalec).
S48 Hraniti prepojeno z/s ... (primerno omočilo določi proizvajalec).
S49 Hraniti samo v izvirni posodi.
S50 Ne mešati z/s ... (določi proizvajalec).
S51 Uporabljati le v dobro prezračevanih prostorih.
S52 Ne uporabljati na velikih notranjih površinah.
S53 Izogibati se izpostavljanju - pred uporabo pridobiti posebna navodila.
S56 Snov/pripravek in embalažo predati odstranjevalcu nevarnih ali posebnih odpadkov.
S57 S primerno posodo preprečiti onesnaženje okolja.
S59 Posvetovati se s proizvajalcem/dobaviteljem o ponovni predelavi/recikliranju.
S60 Snov/pripravek in embalažo odstraniti kot nevarni odpadek.
S61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.
S62 Po zaužitju ne izzivati bruhanja: takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo.
S63 V primeru nezgode pri vdihavanju: prizadeto osebo umakniti na svež zrak in pustiti počivati.
S64 Pri zaužitju spirati usta z vodo (samo če je oseba pri zavesti).

STANDARDNA SESTAVLJENA OBVESTILA „S“ (SESTAVLJENI STAVKI „S“)

S1/2 Hraniti zaklenjeno in izven dosega otrok.
S3/7 Hraniti v tesno zaprti posodi na hladnem.
S3/14 Hraniti na hladnem, ločeno od ... (nezdružljive snovi določi proizvajalec).
S3/9/14 Hraniti na hladnem, dobro prezračevanem mestu, ločeno od ... (nezdružljive snovi določi proizvajalec).
S3/9/49 Hraniti samo v izvirni posodi na hladnem in dobro prezračevanem mestu.
S3/9/14/49 Hraniti samo v izvirni posodi, na hladnem, dobro prezračevanem mestu, ločeno od ... (nezdružljive snovi določi proizvajalec).
S7/8 Hraniti v tesno zaprti posodi na suhem.
S7/9 Hraniti v tesno zaprti posodi ne dobro prezračevanem mestu.
S7/47 Hraniti v tesno zaprti posodi pri temperaturi, ki ne presega ... °C (temperaturo določi proizvajalec).
S20/21 Med uporabo ne jesti, ne piti in ne kaditi.
S24/25 Preprečiti stik s ko.o in očmi.
S27/28 Po stiku s ko.o nemudoma sleči vso onesnaženo obleko in prizadeto ko.o nemudoma izprati z veliko ... (sredstvo določi proizvajalec).
S29/56 Ne izprazniti v kanalizacijo - snov/pripravek in embalažo predati odstranjevalcu nevarnih ali posebnih odpadkov.
S29/35 Ne izprazniti v kanalizacijo; vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni.
S36/37 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščitne rokavice.
S36/39 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščito za oči/obraz.
S37/39 Nositi primerne zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
S36/37/39 Nositi primerno zaščitno obleko, zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
S47/49 Hraniti samo v izvirni posodi pri temperaturi, ki ne presega ... °C (temperaturo določi proizvajalec).